

Любі друзі! Багато народів захоплюються героїзмом і мужністю українського народу. Тож, ми вже зараз повинні працювати для відбудови, щоб і надалі прославляти нашу неймовірну Батьківщину.

Знання - це наша сила!

Коли лунає сирена-направляйтесь в укриття! Бережіть себе!

Урок № 1

Дата: 28.10.2022

Тема: Поняття держави та її ознаки. Характеристика внутрішніх і зовнішніх напрямків діяльності (функцій) держави.

Мета: охарактеризувати поняття держави та її ознаки, внутрішніх і зовнішніх напрямків діяльності (функцій) держави; розвивати аналітичне мислення, професійні навички, пам'ять, мислення; виховувати інтерес до спеціальності.

Хід уроку:

Держава — це особлива політична організація публічної влади, яка має свою територію, суверенітет, видає закони, стягує податки з метою нормального функціонування суспільства.

До основних ознак держави належать:

1. Особливий апарат публічної влади: держава є ядром політичної системи суспільства і виступає від імені всього населення або панівного класу чи соціальної групи.
2. Територіальна ознака: територія держави визначається її кордонами.
3. Суверенітет держави означає, що державна влада - єдина в межах своєї території, не залежить від інших політичних влад всередині країни і особливо від інших держав у вирішенні питань внутрішньої і зовнішньої політики
4. Здатність держави видавати закони, які є загальнообов'язковими для всіх громадян і посадових осіб на всій її території.
5. Здатність збирати податки, робити позики і давати кредити, на утримання державного апарату, бюджетних організацій і на розвиток загальнонародних соціально-економічних та політичних програм.
6. Механізм держави – це система органів та організацій, які здійснюють функції і завдання держави.

Крім того, держава має свою фінансову систему та гроші; державну мову; державні символи - герб, прапор, гімн. Кожна держава має також свої звичаї, традиції і культуру.

Функції держави — це основні напрямки діяльності держави, в яких відображаються та конкретизуються її завдання і цілі, вияв-ляється сутність та соціальне призначення держави у суспільстві.

Функції держави реалізуються передусім в процесі її впливу на суспільні відносини і їх не слід ототожнювати з функціями окремих гілок державної влади (законодавчої, виконавчої, судової) та функціями окремих державних органів. Хоча законодавчі, управлінські, судові функції і наближаються до функцій держави, але вони є меншими за обсягом і не є їм тотожними. Аналогічно більш вузькій, локальний характер, порівняно з функціями держави, мають і функції окремих державних органів.

В основу формування функцій держави покладені суспільні по-треби й інтереси. Функції держави відображають реалізацію загальносоціальних або "спільних справ", що забезпечують об'єктивне існування людей. Функції держави постійно розвиваються під впливом внутрішніх і зовнішніх факторів. Одні функції виникають, інші змінюються, треті зникають. Такими факторами можуть бути соціальні зміни в суспільстві; зміни типу, форми держави; міжнародна обстано-вка тощо.

Держава виконує надзвичайно багато функцій, які вивчаються різними галузями наук. Теорія держави аналізує лише основні функції держави, які можна класифікувати за такими критеріями: 1) за соціальним значенням державної діяльності:

- ✓ основні функції — найважливіші напрямки діяльності держави, які мають пріоритетне значення у визначений історичний період розвитку суспільства (захист прав і свобод людини, економічна, соціальна тощо);
  - ✓ неосновні (додаткові) функції — напрямки діяльності держави по здійсненню конкретних завдань, які мають супроводжувальний, допоміжний або обслуговуючий характер (управління персоналом, оподаткування, фінансовий контроль тощо);
- 2) за часом їх дії:
- ✓ постійні функції — напрямки діяльності держави, що здійснюються впродовж тривалого часу і притаманні їй на всіх або більшості етапах її існування, розвитку та функціонування (політична, соціальна, організація оборони країни тощо);
  - ✓ тимчасові функції — напрямки діяльності держави, які спрямовані на вирішення деяких невідкладних завдань і здійснюються протягом певного періоду її існування (боротьба з стихійним лихом, введення надзвичайного стану тощо);
- 3) за сферою суспільного життя:
- ✓ гуманітарні функції — напрямки діяльності держави та її органів із забезпечення кожній людині належних умов життя;
  - ✓ економічні функції — напрямки діяльності держави та її органів щодо регулювання сфери економічних відносин на ринкових засадах і добросовісної конкуренції, створення умов для розвитку виробництва, захист різних форм власності;
  - ✓ політичні функції — напрямки діяльності держави та її органів зі створення умов для формування і функціонування державної влади на засадах демократії, регулювання сфери політичних відносин, забезпечення народовладдя;
- 4) за територіальною спрямованістю:
- ✓ внутрішні функції — напрямки діяльності держави, що здійснюються в межах її території і в яких конкретизується її внутрішня політика відносно економічних, ідеологічних, культурних та інших сторін життя суспільства;
  - ✓ зовнішні функції — напрямки діяльності держави, що здійснюються за межами її території у взаємовідносинах з іншими державами та міжнародними організаціями, в яких виявляється її зовнішня політика.

Як внутрішні, так і зовнішні функції не можуть бути однаковими для всіх держав. Певні відмінності залежать від типу держави і характеру політичного режиму, від етапів її розвитку, міжнародної обстановки, характеру взаємовідносин співіснуючих між собою держав. Між внутрішніми і зовнішніми функціями існує тісний зв'язок. Кожна держава заради найефективнішого вирішення своїх внутрішніх завдань вступає у відносини з іншими країнами у сфері економіки, політики, культури тощо. З їх допомогою держава може швидше і ефектніше вирішувати свої внутрішні проблеми, особливо тоді, коли для цього у неї немає необхідних сировинних та інших матеріальних ресурсів. Це призводить до того, що значна частина зовнішніх функцій стає, по суті, продовженням внутрішніх, особливо у державах з одно-типною соціальною базою.

Внутрішні і зовнішні функції держав соціально демократичної орієнтації можна класифікувати залежно від сфери впливу: в гуманітарній, економічній і політичній сферах.

Урок № 2

Дата: 28.10.2022

Тема: Поняття держави та її ознаки. Характеристика внутрішніх і зовнішніх напрямків діяльності (функцій) держави.

Мета: охарактеризувати поняття держави та її ознаки, внутрішніх і зовнішніх напрямків діяльності (функцій) держави; розвивати аналітичне мислення, професійні навички, пам'ять, мислення; виховувати інтерес до спеціальності.

Хід уроку:

Форми здійснення функцій держави — це специфічні одно-рідні напрямки діяльності держави, за допомогою яких реалізуються її функції.

За наявності правових наслідків, названі форми поділяються на правові та організаційні. Правові форми завжди є організаційними, проте не всі організаційні форми є правовими. Серед форм діяльності держави пріоритетне місце посідають правові форми. Саме в них відображається зв'язок держави і права, обов'язок держави при здійсненні своїх функцій діяти на основі права і в межах закону.

Правові форми здійснення функцій держави — це визначена чинним законодавством діяльність державних органів та їх посадових осіб, пов'язана з виданням та застосуванням юридичних актів, які спрямовані на здійснення функцій держави.

Правовими формами здійснення функцій держави є такі:

- 1) правотворча діяльність — це діяльність компетентних державних органів та їх посадових осіб щодо розробки, прийняття, зміни, скасування та систематизації нормативно-правових актів, які регламентують процес реалізації функцій держави;
- 2) правозастосовна діяльність — це діяльність компетентних державних органів та їх посадових осіб щодо застосування правових норм і винесення обов'язкових для виконання індивідуально-неправових приписів;
- 3) правоохоронна діяльність — це діяльність спеціально створених державних органів та їх посадових осіб щодо нагляду і контролю за дотриманням норм права, їх охорони від правопорушень, захисту наданих громадянам суб'єктивних прав і забезпеченню виконання покладених на них юридичних обов'язків, а також відновлення правового стану у разі нанесення шкоди інтересам суспільства, правопорядку.

Організаційні форми здійснення функцій держави — це діяльність державних органів, яка спрямована на сприяння реалізації функцій держави, і не пов'язана з виданням юридичних фактів. Виділяють наступні організаційні форми:

- 1) організаційно-регламентуюча діяльність держави — це поточна організаційна робота щодо вирішення конкретно-політичних завдань та техніко-організаційного забезпечення функціонування різних ланок державного механізму (підбір та розстановка кадрів, підготовка документів, організація проведення виборів тощо);
- 2) організаційно-господарська діяльність держави — це поточна господарська робота щодо матеріального забезпечення виконання різних державних функцій (бухгалтерський облік, статистика, організація постачання, збуту тощо);
- 3) організаційно-ідеологічна діяльність держави — це повсякденна роз'яснювальна, виховна робота, пов'язана із забезпеченням та виконанням різних функцій держави (роз'яснення змісту виданих законів та інших нормативно-правових актів, формування суспільної думки, робота засобів масової інформації тощо).

При здійсненні своїх функцій держава, поряд з певними формами, використовує також різноманітні методи, а саме:

- 1) метод переконання — реалізується шляхом правового виховання населення, проведенням різних профілактичних заходів;
- 2) метод заохочення — реалізується шляхом пропаганди позитивного досвіду та надання різних матеріальних чи моральних заохочень колективам, особам, які не допускають правопорушень і беруть активну участь у боротьбі з правопорушниками;
- 3) метод примусу — реалізація шляхом застосування до суб'єктів, які скоїли правопорушення відповідних заходів впливу, перевиховання та спонукання до діяльності спрямованої на усунення шкоди, що заподіяна такою поведінкою іншим суб'єктам. Отже, функції держави являють собою єдність змісту, форм і методів здійснення державної влади у певній сфері державної діяльності.

Питання для самоперевірки:

1. Яким чином реалізуються функції держави?

2. Які правові форми здійснення функцій держави вам відомі?

Домашнє завдання: законспектувати матеріал з теми та дати відповідь на питання для самоперевірки

Рекомендована література: Апопій В. В., Олексин І. І., Шутовська Н. О, Футало Т. В. Організація і технологія надання послуг. - К.: Академія, 2016; Моргулець О. Б. Менеджмент у сфері послуг: Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2017; Сахно Є. Ю. Менеджмент сервісу: теорія та практика.ЦУЛ.2017

Шановні учні! Нагадую, що на виконанні вами завдання чекає моя електронна пошта:

kvasha.n.v@gmail.com або Вайбер чи Телеграм за номером: 093-74-98-200,

але не пізніше 20:00